

Lene Brøcker

Fra: Henriette Fagerberg Erichsen <hfe@advokatsamfundet.dk>
Sendt: 4. juni 2020 13:35
Til: Handicap, postkasse; Lene Brøcker
Emne: Sv: Høring over forslag om ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse) (Sagsnr.: 2020 - 3)

Tak for henvendelsen.

Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET
RETSSIKKERHED · UAFHÆNGIGHED · INTEGRITET

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 28
hfe@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Til: Udsendelse fra Social- og Indenrigsministeriet (dpudsend@sim.dk)
Cc: Elsebeth Jensen (eje@sim.dk)
Fra: Lovekspeditionen (publikationer@sim.dk)
Titel: Høring over forslag om ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)
Sendt: 29-05-2020 10:28

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sim@sim.dk

J.nr. 2020 - 2853

Dato 29.05.2020

Til høringsparterne på vedlagte høringsliste

Høring over forslag om ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)

Med venlig hilsen

Elsebeth Jensen

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
lbr@sim.dk

**Bemærkninger til forslag om ændring af lov om social service
(Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig
og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller
indgribende kronisk eller langvarig lidelse)**

24. juni 2020

J.nr. 20-24578

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Vi foreslår, at Social- og Indenrigsministeriet eksplicit tager stilling til, om man kan klage over, at kommunen ikke i tide forbereder overgangen til voksenlivet.

Tel +45 3341 1200

Vi har i øvrigt ingen bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Venlig hilsen

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Pernille Fejfer

Kopi er sendt til:

p-handicap@sim.dk

Til: Social- og Indenrigsministeriet

Dato: 02.07.2020

BKF takker for muligheden for at afgive høringssvar. BKF kan støtte op om lovens intentioner, men finder at det kunne være op til kommunernes praksis i forhold til generelt at sikre gode overgange i et barn og unges liv. Det gælder især for udsatte børn og unge at det er vigtigt at overgange f.eks. fra dagtilbud til skole, fra udskoling til ungdomsuddannelse, er forberedt og planlagt. Det ses ikke nødvendigt med ny lovgivning.

Hvis lovforslaget vedtages er det BKF's vurdering at der er behov for at præcisere målgruppen.

Der står i lovforslaget § 19 a: ”Når en ung med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager hjælp efter denne lov, fylder 16 år, skal kommunalbestyrelsen påbegynde forberedelsen af overgangen til voksenlivet.”

I bemærkningerne er det ikke yderligere specificeret. BKF er i tvivl om unge er omfattet af denne bestemmelse, hvis eksempelvis forældrene modtager merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste efter §§ 41 og 42. I disse tilfælde får barnet IKKE hjælp efter serviceloven. Men det formodes at intentionen er, at disse unge er omfattet.

Så BKF kunne ønske en præcisering af målgruppen hvor det afklares om en ung er omfattet af målgruppen til § 19a, hvis alene forældrene modtager økonomisk støtte jf. § 41 eller 42, og barnet ikke selv modtager hjælp efter serviceloven.

Med venlig hilsen

Anne Vang Rasmussen
formand for BKF

Helle Støve
Formand for Børne- og Familienetværket

Eventuelle henvendelser til:

Formand for bestyrelsen Anne Vang Rasmussen, anr3@balk.dk

Formand for Børne- og Familienetværket Helle Støve, hvst@favrskov.dk

Børnerådet

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

29.6.2020
J.nr. 3.7.27/amc

Udpeg en koordinerende fagperson for barnet til overgangen mellem barn og voksen

Generelt om lovforslaget

Målgruppen for forslaget er unge, som har en betydelig funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse, og som modtager hjælp efter serviceloven, uanset hvilke bestemmelser støtten gives efter. Det vil sige, at lovforslaget omfatter de unge, som med meget stor sandsynlighed skal modtage et tilbud efter servicelovens voksenbestemmelser (og ikke kun efterværn)

Overordnet er det et forslag, der søger at sikre overgangen til voksenlivet for en gruppe børn, som med meget stor sandsynlighed får brug for støtte også i voksenlivet. Børnerådet mener, at det er positivt.

Forslaget burde dog omfatte alle unge, der er anbragt efter serviceloven. En ensretning ville være på sin plads. Overgangen fra barn til voksen er uden tvivl svær for alle udsatte børn, hvorfor det vil være gavnligt, at kommunen begynder sine forberedelser allerede, når den unge fylder 16 år, og ikke først når den unge fylder 17½ år, som det er reglen for anbragte. Særligt når vi ved, at der for denne gruppe unge er øget risiko for hjemløshed og andre svære sociale problemer. Ved at forberede i god tid og have et sikkerhedsnet kan det måske undgås, at den unge står uden hjælp, når han/hun fylder 18. Det er helt afgørende, at vi ikke taber de unge i forbindelse med deres overgang til voksenlivet. I den forbindelse bør det overvejes, om der i lovgivningen skal tilføjes en pligt til at udpege en koordinator for den unge. Hvis der udpeges en koordinerende kvalificeret fagperson, som følger den unge hen over overgangen, og som fungerer som tovholder i forhold til de forskellige myndighedsområder, kan det forhåbentlig fratage den unge det pres, det er at skulle holde styr på de forskellige regler, og det vil samtidig sikre en vedvarende, tilgængelig støtte i de udfordringer, der ligger i overgangen til voksenlivet.

De enkelte dele af lovforslaget

I den nye bestemmelses stk. 2 kan der med fordel tilføjes to forhold, som skal indgå i overvejelserne: netværk og relationer. Det er forhold, som har enorm betydning for den unge. De bør ikke være indeholdt i sociale forhold, men skal have deres eget punkt.

Med venlig hilsen

Hanne Hartoft
Næstformand

Lisbeth Sjørup
Sekretariatschef

Til Lene Brøcker
E-mail: lbr@sim.dk
Cc.: p-handicap@sim.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

22. juni 202016-2020-
00476491521

Danske Handicaporganisationers (DH) hørings svar til lovforslag om overgangen fra ung til voksen

DH vil gerne takke for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslag om forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Generelt er DH meget tilfredse med, at der kommer et lovforslag, der forpligter kommunerne til at begynde forberedelse fra ung til voksen for unge med handicap, når den unge fylder 16 år. Det vil klart forbedre overgangen, når den planlægges i god tid.

DH har følgende bemærkninger til lovforslaget:

En god overgang bygger på et langvarigt koordineret forløb

DH vil indledningsvist bemærke, at en indsats for at forberede et barn/ung til voksenlivet for mange starter mange år tidligere, hvilket også følger af kommunernes generelle vejledningsforpligtelse, jf. forvaltningslovens § 7. 16-årsreglen må derfor ikke blive bremse for, at det forberedende arbejde starter på et tidligere stadie.

DH opfordrer derfor til, at det i lovbemærkningerne præciseres, at overgangsindsatsen ved det fyldte 16. år skal ses i sammenhæng med og bygge videre på et langsigtet forberedende og forebyggende forløb allerede i de tidlige barneår, jf. servicelovens formålsbestemmelse, som jo netop understreger vigtigheden af forebyggende indsats.

DH mener endvidere, at forberedelsesindsatsen vil blive styrket, såfremt der er en gennemgående tovholder, som sammen med familien sikrer maksimal tryghed og koordinering.

Fritidsliv, forsørgelse og sundhed er en vigtig del af den unges samlede liv

Det fremgår af den foreslåede § 19a, at kommunen skal forberede overgangen til voksenliv på en række område. DH mener, at der er vigtige områder af den unges liv som mangler i oversigten og som bør fremgå eksplicit, da der ellers er risiko for at de glemmes under *'øvrige relevante forhold'*.

Fritidsliv

DH mener, at den unges fritidsliv også er en central del af den unges liv, som der ud fra en konkret, individuel vurdering, kan være grund til også bliver en del af planlægningen af overgangen. Unge med handicap skal på lige fod med unge uden handicap kunne deltage i selvalgte fritidsaktiviteter, være frivillige i fritids- og foreningsaktiviteter og have mulighed for at deltage i spontane aktiviteter. Det vil for nogle unge f.eks. unge med kognitiv funktionsnedsættelse betyde behov for personlige hjælp og støtte til fuld faglig og social deltagelse. Dette er der desværre ikke er en reel mulighed i dag.

Forsørgelse

Det fremgår, at kommunen i forberedelsen skal overvej den unges beskæftigelse. Det fremgår ikke eksplicit, at kommunen også skal forberede overgangen med hensyn til den fremtidige forsørgelse. Det er ikke alle unge med handicap, som er i stand til at forsøge sig selv på arbejdsmarkedet, og det er en kendt problemstilling, at mange unge ikke bliver tilkendt den førtidspension, som de har krav fra det fyldte 18. år. Endelig er det også veldokumenteret, at en kontanthjælpssignende ydelse bliver resultatet for mange unge med handicap.

Sundhed

Det fremgår af de specifikke bemærkninger s. 9 afsnit 3, at øvrige relevante forhold fx kan være sundhedsmæssige forhold. Det formuleres dog således, at det skal handle om sundhedsmæssige forhold, der ikke direkte har relation til funktionsnedsættelsen. Da målgruppen for lovforslaget også er unge med en indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som fx epilepsi med kognitive følger, finder DH ikke denne formulering dækkende. I den situation er sundhedsforhold meget vigtigt og har direkte relation til funktionsnedsættelsen. For nogle unge i målgruppen, vil en planlægning uden at tage stilling til de sundhedsmæssige forhold ikke sikre en sammenhængende indsats ved overgangen "*på tværs af lovgivning, administrative strukturer og faglige kompetencer*" (s. 8 afsnit 1).

DH foreslår, at der i § 19.a stk. 2 tilføjes 'fritidsliv', 'forsørgelse' og 'sundhed', således at stk. 2 formuleres således:

Stk. 2. I forberedelsen, jf. stk. 1, skal indgå overvejelser om følgende forhold:

- 1) Uddannelse.
- 2) Beskæftigelse/forsørgelse
- 3) Boligforhold.
- 4) Sociale forhold.
- 5) Fritidsliv.
- 6) Sundhed
- 7) Den unges behov for hjælp og støtte som følge af funktionsnedsættelsen.
- 8) Øvrige relevante forhold.

Ovenstående vil medføre konsekvensrettelser i de specifikke bemærkninger.

Indhentning af specialiseret viden i planlægningen

Når overgangen fra ung til voksen planlægges for unge med handicap, er det vigtigt at den nødvendige viden er tilstede, for at kunne give den rigtige langsigtede støtte til den unge, så den unge kan deltage på lige fod.

DH foreslår, at der i forlængelse af § 19 a stk. 2 indsættes:

"Kommunalbestyrelsen er i forbindelse med overvejelserne forpligtet til at indhente specialrådgivning fra relevante fagmiljøer med viden om den specifikke funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse".

Sikring af at den unge ikke står med den forkerte hjælp

Det fremgår af § 19a stk. 3, at Stk. 3. forberedelsen af overgangen, skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte, så støtten kan iværksættes umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år. For at sikre effekten af det gode forslag, bør det sikres, at den hjælp der er bevilliget også er den rigtige.

DH mener, at loven skal give den unge ret til at beholde hjælpen efter børneparagrafferne indtil den unge har fået en bevilling efter voksenparagrafferne, som det har været muligt at afprøve i Ankestyrelsen. Ellers kan der være risiko for, at den unge, trods en langsigtet planlægning ikke står med den nødvendige hjælp alligevel.

DH foreslår, at der laves følgende tilføjelse til den ny § 19 a. Stk. 3.

"Forberedelsen af overgangen, jf. stk. 1 og 2, skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte i så tilpas god tid, at afgørelserne efter voksenparagrafferne kan nå at blive afprøvet i Ankestyrelsen, således at den rigtige hjælp kan iværksættes umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år."

Lovforslaget bør også gælde de der er fyldt 16 ved lovens ikrafttrædelse

Det fremgår af lovforslagets § 2 Stk. 2, at forpligtelsen alene gælder unge der ikke er fyldt 16 år ved lovens ikrafttrædelse. Selvom der i lovbemærkningerne henvises til kommunernes nuværende forpligtelser, så er det DH's erfaring, at planlægningen af overgangen ikke starter før den unge er fyldt 18 år i visse kommuner. Unge der er fyldt 16 år ved lovens ikrafttrædelse, risikere at komme bagerst i køen ift. planlægning af overgangen, når kommunerne forpligtes over for de unge der fylder 16 år når loven er trådt i kraft – også selvom der er kortere tid til at den unge overgår til hjælp efter voksenbestemmelserne.

DH mener, at forpligtelsen også skal gælde unge der er fyldt 16 år ved lovens ikrafttræden, da de ellers kan risikere at stå uden hjælp, når de fylder 18 år.

Ændring af ordvalg – inddragelse skal altid sikres

Af de specifikke bemærkninger nr. 1 s. 9 afsnit 2 fremgår følgende formulering:

Omfanget og tilrettelæggelsen af dialogen vil bero på de konkrete forhold, samt på den unges og denne families formåen/overskud til inddragelse og den unges og forældrenes egne ønsker om inddragelse. Forberedelsen må således ikke blive unødigt ressourcekrævende i forhold til den enkelte sag samtidig med, at der tages hånd om samtlige relevante forhold.

DH finder, at ordvalget 'unødigt ressourcekrævende', er uheldigt. Det kan opfattes som om, forberedelse i forhold til at inddrage den unge og dennes familie, ikke må blive for ressourcekrævende.

DH mener, at inddragelse er særdeles vigtig og det er vigtigt at afsætte ressourcer til inddragelse – også når det er svært. DH mener derfor at formuleringen bør slettes.

I forbindelse med inddragelse er det vigtigt at være opmærksom på, at forældrenes beslutninger ikke trumfer den unges ønsker i forberedelsen af overgangen. Dette kan der være en risiko for, jo yngre de unge er.

DH foreslår, at der af bemærkningerne til lovforslaget eller i en kommende vejledning, gøres opmærksom på, at der for nogle familier kan være uoverensstemmelse mellem hvad forældrene ønsker for den unges fremtid og hvad den unge selv ønsker. Og at det her er vigtigt at få den unges ønsker tydeligt frem, da det er den unges liv det handler om.

For uddybning af ovenstående kontakt venligst chefkonsulent Maria Holsaae e-mail: mmh@handicap.dk eller tlf.nr.: 24 45 15 57.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand

Social og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Journalnr.	
Jurist	Merethe Laursen
Telefon	22 68 2305
E-mail	merethe.laursen@dukh.dk
Dato: 25. juni 2020	

Att. Specialkonsulent Lene Brøcker

lbr@sim.dk

p-handicap@sim.dk

Sagsnr. 2020-2853

Høring over forslag om ændringer af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)

Tak for høringsmateriale.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) har følgende bemærkninger i forhold til retssikkerheden på handicapområdet:

1. Målgruppen

Målgruppen defineres som

..."unge mellem 16 og 18 år med varig og betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som modtager ydelser efter lov om social service"...

Det er DUKH's erfaring, at der er en gruppe unge mellem 16 og 18 år med varig med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, som ikke modtager ydelser efter love om social service. Efter ordlyden vil de ikke være omfattet.

Hvordan forholder Social og Indenrigsministeriet sig til denne målgruppe?

DUKH anbefaler at denne gruppe af unge omfattes, hvis de henvender sig vedrørende hjælp i forbindelse med overgangen til voksenlivet?

2. §19 a, stk. 3

DUKH foreslår, at tekst fra bemærkningerne til lovforslaget indsættes som præciserende formulering, således

(tilføjelse står med **fed** og *kursiv*)

”Stk. 3. Forberedelsen af overgangen, jf. stk. 1 og 2, skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte, og således at denne kan iværksættes umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år **for at forebygge, at den unge komme til at stå uden hjælp i en periode i forbindelse med overgangen.**”

Tilføjet tekst er fra side 8, 9. afsnit, sidste sætning, vedr. det overordnede formål.

På forhånd tak

Med venlig hilsen

Merethe Laursen

Specialkonsulent og Jurist

Social- og Indenrigsministeriet
Att. Lene Brøcker
lbr@sim.dk

22. juni 2020

#enmillionstemmers kommentarer til forslag om ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)

#enmillionstemmer har den 29. maj 2020 modtaget anmodning om høring over forslag om ændring af lov om socialservice om forberedelse af overgang til voksenlivet mv. Tak for at give os muligheden for at kommentere på ovennævnte lovforslag.

På baggrund af anmodningen har lovforslaget været sendt ud til gruppens medlemmer med mulighed for at komme med kommentarer. Der er som følge heraf indkommet 9 svar, som kan læses i deres fulde version sidst i dette brev, hvortil der henvises.

Nedenfor vil flere af bemærkningerne blive fremhævet.

Den første bemærkning knytter sig til ordlyden i § 19 a, stk. 1: "*Forberedelsen skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unge og dennes forældre*", men hvad med selve afgørelsen, såfremt der er uenighed i løbet af forberedelsen. Det foreslås, at der i den forbindelse tilbydes en bisidder/partsrepræsentant eller anden uvildig person, der kan bygge bro, så den unge ikke kommer i klemme.

Den næste bemærkning knytter sig målgruppebeskrivelsen. Der peges på, at det i bemærkningerne præciseres, hvem der kan anses for at være omfattet, gerne i en ikke udtømmende liste. Begrundelsen for dette er, at blandt andet autisme og ADHD i flere tilfælde og i strid med lægefaglige beskrivelser, i nogle kommuner ikke anses for at være varige handicap, når den unge fylder 18 år.

Afgørelser efter serviceloven skal træffes ud fra en konkret og individuel vurdering. Dette er blandt andet en af årsagerne til, at de fleste bestemmelser i serviceloven er formuleret på en måde, så der er mulighed for at udøve dette skøn. Det sker desværre, at der er uenighed mellem borgeren og kommunen om denne fortolkning, hvilket i mange sager kommer borgeren til skade. Der henvises i den forbindelse til de seneste omgørelsesprocenter fra Ankestyrelsen, som ministeriet offentliggjorde den 15. juni 2020. På den baggrund er der bekymring om formuleringen af den nye § 19 a, stk. 3, hvorefter forberedelsen af overgangen skal være afsluttet i så *god tid*, at hjælpen og støtten kan iværksættes umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år.

Bekymringen går på ordlyden “**god tid**” og “**umiddelbart efter**”. Opfattelsen herfra er, at der er for meget elastik, og at det er for vagt. Det bør om muligt præciseres i bemærkningerne, hvad der skal forstås ved “god tid”, ligesom det bør overvejes, at der indsættes et “senest”. Ved fastsættelsen af fristen bør overvejelser om en ankefrist tages i betragtning. Derudover skal resten af familien have tid til at indstille sig på forandringen. Mange forældre er på tabt arbejdsfortjeneste og skal have tid til at finde et arbejde. Bekymringen suppleres med spørgsmålet, om der vil være en konsekvens, såfremt kommunen ikke overholder de nævnte tidsfrister? Da der ikke er fastsat præcise tidsfrister, har borgeren ikke mulighed for at klage over dette, hvilket sætter borgeren i en retssikkerhedsmæssig betænkelig situation.

Det foreslås, at såfremt der ved det 18. år ikke er truffet en endelig afgørelse, fortsætter den eksisterende hjælp, indtil en endelig afgørelse foreligger.

Der er endvidere en bekymring i forhold til de unge, der på ikrafttrædelsestidspunktet er fyldt 16 år men ikke 18 år. Disse unge vil være dårligere stillet, hvilket er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt. Det foreslås derfor, at der indføres en overgangordning for denne gruppe unge.

Endelig er der en undren over for, hvorfor loven først træder i kraft 1. januar 2021.

#enmillionstemmer vil endnu engang sige tak for at have fået muligheden for at komme med kommentarer til en yderst vigtig problemstilling.

Venligst på vegne af #enmillionstemmer

Monica Lylloff
monicalylloff@hotmail.com
Telefon 20724746

Indkomne kommentarer:

1)

I Viborg Kommune bliver man indkaldt til et overgangsmøde allerede når barnet bliver 15 år. Der bliver så afholdt møde årligt eller halvårligt indtil den unge bliver 18 år (alt efter hvad man ønsker som familie). Jeg skulle have været til 2. møde her i maj, da min søn blev 16 år. Jeg havde ønsket, at der gik 1 år her første gang, da han fortsat er meget ung. Vores møde er udsat pga corona, hvilket er helt i orden - de har prioriteret at få holdt møde m dem, som er tættere på 18 år (det er helt fint for mig). Vores næste møde bliver derfor når min søn er 16 1/2 år, så der vil møderne så blive halvårlige indtil han bliver 18 år. Det lyder godt, hvis det bliver lovbestemt, at der skal startes op m møder ved det 16 år, så det bliver ens i alle kommuner. For mig er det en kæmpe tryghed, at der startes så tidligt. Jeg har en veninde i nabokommunen. Da hendes datter blev 18 år, kom det nærmest som en overraskelse for kommunen. Det var en meget hård belastning for den familie, for selvom at barnet lige var blevet 18 år, så stoppede ALT - og som alle ved, så kan intet fra barnets første 18 år bruges - alt skal søge, undersøges, besluttes, diskutere osv. på ny. Familien havde selv forsøgt at råbe kommunen op, inden den unge blev 18 år. Jeg ved, at vores borgmester arbejder meget på, at overgangen fra barn til voksen skal mindskes/gøres næsten umærkbar. Jeg ved godt, at det er nye paragraffer, når den unge bliver voksen.

Men det er samme person, og der ændres intet i den unges udfordringer/handicap, bare fordi han/hun bliver 18 år. Der må alt andet lige kunne spares en del ressourcer i det

offentlige, såfremt overgangen bliver nemmere og hvis man vælger at "forstå", at der er samme udfordringer, selv om at den unge er blevet voksen.

Da jeg var til møde, var alle relevante fagpersoner fra både voksen- og børneområdet inviteret. Hende fra jobcenteret spurgte dog til, om jeg gerne ville hun skulle deltage. Det sagde jeg til hende, at jeg ikke synes var nødvendigt, så hvis hun havde noget andet mere relevant at lave, så synes jeg hun skulle det. Det valg traf jeg, da min søn kun var 15 år, og da han skal direkte på førtidspension pga hans handicap. Jeg synes virkelig, at det var rart, at der blev snakket, fortalt, spurgt osv til hvad jeg ønskede/troede der ville være bedst for min søn osv., når han bliver 18 år. Det er et kæmpe skridt for os forældre - absolut ikke som når alm unge mennesker bliver 18 år (Det mærkes jo nærmest ikke). Jeg sagde selvfølgelig, hvad jeg ønskede. De gik så dybere ned i paragrafferne og spurgte til, om det virkelig var det jeg ønskede. Det har selvfølgelig sat en masse tanker igang i mit hovede og jeg har en del spm til næste møde (er skrevet ned og også sendt til kommunen umiddelbart efter mødet). Ved at holde disse møder og snakke tingene igennem, så vil overgangen uden tvivl blive mindre, lettere og der er efter min mening langt større chance for, at der bliver truffet de rigtige valg.

2)

Jeg mener der er en diskrepans ift de børn der har en foranstaltning efter SEL 52. og dermed en handleplan efter pgf. 140, når stillingtagen til efterværnsbestemmelsen pgf 76, først træffes 6 mdr. før det 18. år.

Det er der som sådan intet nyt i for denne gruppe - hvorfor jeg mener de bliver dårligere stillet end dem uden pgf. 140 handleplan.

Reelt kan man først tage stilling til fremtiden 6 mdr før når man skal afklare efterværn, for børnene med foranstaltninger efter pgf. 52. også selvom handleplansbestemmelsen siger noget andet.

Og så er der de unge der er anbragte og får selvstændig opholdskommune som 18-årig?

Hvordan kan den kommune de bor i tage stilling når det er en anden kommune der er handlekommune frem til det 18. år?

Det kan godt være de har en hp efter SEL 140 og bliver indstillet til efterværn af deres handlekommune.

Hvis bopælskommunen så siger nej og tænker at barnet fx har behov for et botilbud - Så stilles de børn meget dårligt ift. planlægning af fremtiden. Faktisk halvandet år bagud ift jævnaldrende der bor hjemme.

3)

Min søn fylder 16 til september, og vil således lige præcis ikke blive "grebet" af den nye lov. En rimelig overgangsordning kunne være, at man i hans tilfælde skal starte med at lave en vurdering, af hvordan man kan gribe opgave an, for at indhente de forsømte 3 måneder, og lægge en konkret plan, for at nå at blive klar. Dette kan vel med rimelighed kræves afsluttet inden for fx 3 måneder? Hvis der er mindre end fx 1/2 år til den unge fylder 18, bør sagen vel bare simpelthen opprioriteres?"

4)

#19 a

hvad menes der med "skal ikke være mere omfattende end formålet i det enkelte tilfælde tilsiger". Hvordan ved man hvad formålet under enkelte tilsiger.

#19 a

stk. 3

det bør være en frist. Afgørelsen kan der jo klages over = 4 uger. Dernæst har kommunen ydermere 8 uger til at respondere. Så kan sagen ankes hvor der også går tid, så sendes afgørelsen tilbage til kommunen som herefter evt skal udfærdige en ny afgørelse. Der bør stå en frist hvor der tilføjes at dette skal være den endelige frist hvorfra afgørelsen har haft tid til evaluering. Ellers kan det trække i langdrag og derved ikke være klar til tiden.

#2

stk. 1

hvorfor først der ? Socialrådgivere og sagsbehandlere kan tingene, skal de virkelig have et helt år til at samle sig om det de kan, for at tage en masse unge mennesker i den tid... det er for samfundsperspektiv, menneskesyn, menneskerettigheder og den unges tarv langt bedre at iværksætte denne lov så tidligt som muligt. F.eks. 1. Sept. 2020.

Stk. 2

samme bemærkning som ovenfor. Desuden skal dem som er fyldt 16 på tidspunktet, såfremt man vælger at se bort fra den unges tarv, havde samme muligheder. De skal også føres gelente og sikkert ud i livet. Så kan det godt være tiden er mere knap men de skal da for søren have samme muligheder.

Side 7 (kasserne)

"Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner"

Her står "ingen" under "positive". Har man ikke regnet på det, på den længere bane ? Hvis lovforslaget er tilsigtet at hjælpe den unge sikkert ind i voksenlivet, så vil det på sigt også medføre positive konsekvenser i fht. færre økonomiske midler brugt på unødige opsamlingsarbejde, som for de borgere der i dag tabes, grundet manglende hjælp i overgangen. Også hvorfor lovforslaget bør sættes i gang langt tidligere end 2021. Borgeren vil få et langt større fundament for selvstændighed, hvad enten man er multihandicappet, har autisme eller andet. Familierne vil få et mere sikkert ståsted og tro på at kommunerne rent faktisk hjælper deres børn. Uden hjælp må mange forældre sige deres job op = ikke hjælpe til samfundet. Søger tabt arbejdsfortjeneste og herved pålægge kommunerne en negativ konsekvens i en anden pengekasse. Nej, på sigt vil lovforslaget kunne måles i kroner og ører hvilket er nemmere at tale for end borgerens rettigheder til et værdigt liv, til at være en del af alle andre eller et fællesskab indenfor egne rammer.

"Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner"

ikke at jeg forstår hvorfor i igen ikke ser nogle positive konsekvenser. Det vil gøre sagsbehandlingen nemmere og mere fyldestgørende og sagsbehandlere vil have en god fornemmelse når de videregiver en ung til voksenområdet.

"Administrative konsekvenser for borgeren" i modsiger jer selv. I mener ikke at der vil have negative konsekvenser for borgeren. Men I de to kasser ovenfor findes der negative konsekvenser for kommunerne. Disse negative konsekvenser vil uden tvivl påvirke sagsbehandlingen og mulighederne for den enkelte borger. Her skulle måske tilføjes "kan

medføre store forsinkelser i sagsbehandlingen samt uændrede muligheder for borgeren". I må da vide - sådan helt ærligt med hånden på brystet - at den øverste kasse hvor i finder at de negative konsekvenser er en stor udgift fra 2021 og fremadrettet ikke ville kunne medføre en positiv ændring for borgerene. Vi har stået i det SÅ længe. Besparelser på besparelser. De mærkes.

Side 11

Selve lovforslaget.

"Forberedelsen skal være tværgående og helhedsorienteret og skal foregå i dialog med den unges og dennes forældre".

- en dialog er ikke nok. Det opleves at dialoger føres, men ikke tages med i de færdige beslutninger. Forældrene ved en hel del mere om deres børn og unge end kommunen. Det er vigtigt at deres stemme høres og kan gøre en forskel.

Hvilket også fører os videre til

#19 a

Stk. 2

"5; den unges behov for hjælp og støtte som følge af funktionsnedsættelsen"

Jeg ved der skal tages højde for at de nu, som 18 årige, er selvbestemmende men, mange har stadig brug for deres forældre. Som det er nu er det den unge voksne der selv skal søge den hjælp det har brug for. Det er svært og overvældende og mange unge tabes da forældrene ikke må hjælpe. Eks. i fagkredse ved man, at f.eks. Autister, som hovedregel har 2-3 års senmodning af den følelsesmæssige hjerne. De kan sagtens være med rent intellektuelt men når det kommer til det følelsesmæssige, så har de en senmodning der sætter dem 2-3 år bagud ifht deres jævnaldrende. Alle mennesker handler i mere eller mindre lyst. Neurotypiske mennesker kan udsætte og rationalisere hvor, hvornår og hvordan de skal reagere. Autister reagerer udelukkende på sanser og følelser. Hvis du møder en autist med de forkerte krav ryger de fluks i den følelses - og sansemæssige del af hjernen. Alt efter hvordan de mødes vil de reagere således;

-Mødt med forkerte krav, f.eks. selv at skulle forvalte deres liv hvor de ikke kan. Ikke at kunne regne med hjælpen fra sine nærmeste da disse efter deres 18 år ikke må. Da vil autisten, i sanserne og følelserne, være frustreret og vred og ked af det. Her vil det derfor være umuligt at tale til fornuften hos autisten. Fornuften hører til i den tænkende hjerne.

- Mødt med tilpassede krav og kunne regne med hjælp fra sine nærmeste fordi deres stemme tæller så vil autisme være, i sanserne og følelserne, glad og positiv stemt. Her og først her kan vi tale til den tænkende hjerne. Først her kan vi arbejde med fremgang og undgå tilbagegang. Så den unges behov for hjælp og støtte pga funktionsnedsættelsen er at forældrene fortsat kan være deres talerør. Og søge støtte på deres vegne.

Det lader til at politikerne bør sætte sig ind i den 3 enige hjerne. Eller få et besøg af Bo Hejlskov Elven - og eller andre fagfolk på området - der vil kunne forklare nærmere. Man bør ikke udskrive love uden en faglig robust viden bag sig.

5)

Hvis foranstaltningerne for overgang til voksenområdet ikke er på plads ved det fyldte 18 år, vil efterværn automatisk træde i kraft og videreføre foranstaltningerne.

6)

Der bør laves en overgangsfase når loven implementeres. Da loven fra d. 1/1-2021 alene gælder for de unge under 16 år.

Man har dermed ikke fokus på de nuværende 16-18årige, så det synes jeg man bør indtænke...

7)

Jeg forsøger at svare ud fra den gruppe af handicappede, som er normalt begavede, men alligevel svært handicappede.

Jeg mener, at processen skal startes før det fyldte 16 år: Ikke nødvendigvis for den unge selv, men med hensyn til om kommunerne kan tilgodese alt det, som man skal sikre dem efter det fyldte 18 år: Bolig, aktiviteter og evt. uddannelse. Begrundelse: Hvad nytter det at love en bolig, hvis der ingen boliger er? Det kan umuligt nås på 2 år, hvis man ikke tidligere har styr på antallet, som får brug for hjælp. Det samme gælder aktiviteter, som kan være fraværende langt op i voksenlivet, fordi man ganske enkelt ikke har nogen til bestemte grupper. Så ud fra mit synspunkt er det grundlæggende, at vi har tilbud på plads først - og har vi det, så er det fint med dialogerne omkring det fyldte 16 år, men det er bare ikke vores erfaring. Har du et handicappet barn, som har fået diagnoserne tidligt, så bør det ikke være overraskende, at de bør tilbydes noget ca. 15 år senere.

Psykologisk bør man starte udflytningsprocessen tidligere for de grupper, som mentalt har brug for en langsom omstilling. En autist kan næsten med modernælden lære at det er normalt at skulle flytte fra forældrene, når de bliver voksne. Langt de fleste autister får et gevaldigt chok, når de fra det fyldte 18 år tvinges fra forældrenes hjem. Det er nemlig det, som sker, hvis handicappet er for voldsomt - her kan man ikke yde pædagogisk støtte i forældrenes hjælp efter det fyldte 18 år. Den del af lovgivningen bør ændres, så man kan lave en mere glidende overgang, hvis det skønnes nødvendigt.

Jeg synes også man skal være skarp på, hvem der retsmæssigt kan bestemme, hvad der er godt for den handicappede. Hvis kommunen og forældre ikke er enige, hvem kommer så til at bestemme? Jeg mener, at hvis man skal sikre en borger retsmæssigt, så bør kommunen ikke kunne træffe beslutningerne egenrådigt. Er der uenighed bør der indkaldes fagligt kompetente konsulenter, fagpersoner, psykiatere mv., som kan bygge bro i denne proces. Det lyder meget godt og helt fint med disse dialoger kommune og forældre imellem - men erfaringerne fortæller os noget andet. Dialoger

bliver til kampe omkring bevillinger, kan vi lovgivningsmæssigt undgå dette, så vil det være både tidssparende og det eneste rigtige at gøre.

Jeg talte med Ankestyrelsen så sent som denne uge, og de forklarede, at de rent faktisk ikke går ind og vurderer om kommunen vælger den rigtige løsning, evt. bosted til den handicappede. Hvis du som forældre er uenig i kommunens beslutning, hvor går du så hen. Dette er et tydeligt eksempel på, hvorfor vi i dette land kan slippe afsted med så få og så dårlige løsninger til mange af vores borgere, som virkelig har brug for ordentlig hjælp. Tilsynet kan lukke de dårlige steder - fair nok, men der er ikke krav om at der således skal eksistere nødløsninger eller igangsættes nye tilbud, så alle sikres et værdigt tag over hovedet. Det overgår min forstand - og jeg vil igen tage fat i Socialtilsynet for at få mere afklaring her. Det er en jungle, men det er helt afgørende i overgangen fra barn til voksen. For hvad gør man med dem, som man ingenting har til. Placerer man dem i uegnede tilbud - ja det gør man gerne. Eller siger man, at man intet har - ja det gør man også gerne. Begge dele er helt hen i vejret, og det er en af mine kampe lige nu.

8)

1. Mulighed for specificering af bl.a. omfattede handicaps, sådan en "omfattet, men ikke uddybende" liste? Ligesom man har det i kontanthjælpssystemet. Mange kommuner anser ikke autisme og ADHD som varige og kroniske handicaps.
2. Henvielse eller specificering af ydelser, den unge kan få på hhv. SU, STU, FGU, etc
3. Tilbud om bisidder/partsrepræsentant. Mange forældre til handicappede børn er ikke ressourcestærke. Fast del af oplæg til opstartsmøde.
4. Indskrivning af Normalitetsprincippet.
5. Specificering af tidsrammer. Herunder opstart senest 3 måneder efter 16-års dagen, opfølgende møder etc., faste milepæle.
6. Hvorfor ikke starte ved 15 år? Børn bliver i dag vurderet uddannelsesparate/ikke-uddannelsesparate i 8. kl. Med den udbredte langsommelighed i kommunerne sammenholdt med den ofte forkerte og mangelfulde afgørelsesstatistik kan man næsten ikke sætte tidligt nok i gang.

9)

Når jeg læser forslaget er der tre gennemgående mangler.

Problemet er for det første at intet i forslaget forholder sig til den viden som arbejdet skal bygge på. Det er selvfølgelig jurasprog, men som jeg læser

forslaget, er det en måde at sikre kommunerne i og med at man sørger for at følge formalia i sagsgangen.

Det bekymrer mig for det andet at forslaget ikke indeholder strategier for at sikre kvaliteten i sagsbehandlingen. Hvordan vil man sikre sig at sagsbehandlernes faglige skøn kvalitetssikres - især i forhold til borgernes retssikkerhed og livskvalitet?

Det bekymrer mig for det tredje, at forslaget ikke forventes at koste mere end 2 mio. kr. På landsplan, går jeg ud fra. Det betyder i praksis at det er udgiftsneutralt. Det er bekymrende, eftersom vi ved at området er underfinansieret.

Hvordan vil politikerne sikre sig, at al formalia overholdes og alle tidsfrister følges - på måder som reelt kommer borgeren til gode. Hvorfor er menneskerettigheder og handicapkonventionen ikke i spil her?

Jeg bor i kommune som i mange år har haft en lokal regel om rettidig start af overgangen fra barn til voksen. Men reglen har ikke betydet noget som helst pga. dårligt fungerende fagmiljøer, forvaltninger og ikke mindst samarbejdet mellem dem. Der bør være strategier for kvalitetssikring af dette. Og igen, så udhules retssikkerheden af konstante besparelser.

Hørings svar ifm. forslag til ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse).

Hermed bemærkninger fra For Lige Vilkår til ovenstående lovforslag

1.

Forslaget bør præcisere, hvordan den unges partsstatus skal forstås i forhold til forældrenes ("*... foregå i dialog med den unge og dennes forældre*").

Det vil i visse tilfælde ikke være muligt – eller i hvert fald uhensigtsmæssigt – at inddrage den unge på det pågældende tidspunkt. Det bør italesættes. Det kan fx være pga. den unges funktionsniveau eller pga. den usikkerhed, det skaber at skulle forholde sig til at flytte hjemmefra. Det bør fremgå, at den unge i sådanne tilfælde ikke nødvendigvis kan/skal inddrages.

Omvendt vil der være unge, der fuldt ud er i stand til at være part i egen sag, og da beslutningerne rækker ind i voksenlivet, skal det nævnes, at forældrenes værgemål i disse tilfælde udstrækkes til at gælde for beslutninger, der rækker ind i voksenlivet.

2.

"Stk. 2. I forberedelsen, jf. stk. 1, skal indgå overvejelser om følgende forhold". Vi savner at beskæftigelse præciseres som *forsørgelsesgrundlag* på listen, da de øvrige punkter ofte er direkte afhængigt af det: 3) boligforhold, 4) sociale forhold og evt. 6) øvrige relevante forhold.

3.

Ifølge bemærkningerne omkring unge, der også er omfattet af en handleplan efter § 140, er det vigtigt at de unge ikke stilles dårligere. Det bør præcisere, at overgangen kan planlægges med udgangspunkt i handleplanen i det omfang handleplanen omfatter de relevante emner, der er nævnt i den nye § 19a.

4.

Fristen "*... i så god tid*", er ikke præcis nok. Vi ønsker, at der tilføjes en klage mulighed, hvis den ikke overholdes, eller som minimum en registrering, så det bliver tydeligt, om kommunerne overholder den nye lov.

5.

Vi savner et alternativ til eller en konsekvens, hvis kommunen ikke når forberedelsen af overgang inden 18. året. Det kan der være en række reelle årsager til. F.eks. hvis der er tale om en ung, der først kommer ind i systemet kort tid før sin 18-års fødselsdagen – enten fordi de kommer til skade, bliver udredt sent eller flytter mellem to kommuner. Vi foreslår derfor, at der gives mulighed for en overlapsperiode, hvor indsatsen efter børneparagrafferne fortsætter, indtil der er taget stilling til, hvordan behovet kan dækkes efter voksenparagrafferne.

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Danmark

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5651
MEFR@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 20/01470-2

29. JUNI 2020

HØRING OVER FORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL SERVICE

Social- og Indenrigsministeriet har ved e-mail af 29. maj 2020 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse).

Instituttet har ingen bemærkninger til udkastet.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2020 – 2853.

Med venlig hilsen

Mette Gaardsted Frandsen

JURIDISK RÅDGIVER

**Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K**

Sendt pr. mail til lbr@sim.dk med kopi til p-handicap@sim.dk

Høringssvar fra KL vedr. forslag om regler for forberedelse af overgangen fra barn til voksen for unge med handicap

Social- og Indenrigsministeriet har den 29. maj 2020 bedt KL om eventuelle bemærkninger til udkast til ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse).

Høringssvaret skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde den 29. juni 2020 kl. 10.

Det har ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden fristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar, og vil fremsende eventuelle yderligere bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser af forslaget.

Udkastet til ændring af lov om socialservice indeholder et forslag om en ny § 19 a i serviceloven, som forpligter kommunen til at påbegynde planlægningen af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse, når den unge fylder 16 år.

Af den foreslåede § 19 a, stk. 2 fremgår det, at der i kommunens forberedelse skal indgå overvejelser om den unges uddannelse, beskæftigelse, boligforhold, sociale forhold, den unges behov for hjælp og støtte som følge af funktionsnedsættelsen og øvrige relevante forhold.

KL foreslår, at der i lovforslaget skabes en klar hjemmel til, hvornår kommunerne må påbegynde sagsbehandlingen af ansøgninger efter voksenbestemmelserne i forbindelse med unge med handicaps overgang fra barn til voksen.

Der er aktuelt f.eks. uklare regler om bevilling af og klageadgang over tilbud om midlertidigt og længerevarende botilbud, jf. servicelovens §§ 107-108 for unge, der snart fylder 18 år. Det samme gælder for andre ydelser, der gives i hjemmet på voksenområdet.

Dato: 25. juni 2020

Sags ID: SAG-2020-03106
Dok. ID: 2935309

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Botilbudsområdet udgør en særlig problemstilling, idet forældremyndighedsindehaver frem til den unge fylder 18 år, varetager den unges interesser over for offentlige myndigheder. Dette giver udfordringer, hvis den unge f.eks. vurderes at være i målgruppe for et varigt botilbud, hvor den unge ikke selv vil kunne varetage sine beføjelser om frit valg efter servicelovens § 108. Ligeledes vil den unge heller ikke før det fyldte 18. år kunne indgå en lejeaftale i relation til botilbud efter almenboliglovens § 105. Hvis den unge skal under værgemål efter det fyldte 18. år kompliceres problemerne kun yderligere.

KL foreslår derfor, at det i regelsættet præciseres, at kommunen ved bevilling af botilbud og anden relevant hjælp efter voksenbestemmelserne gerne må træffe afgørelse inden den unge er fyldt 18 år, hvis det er oplagt, at den unge er i målgruppe til ydelsen. Dermed vil den unge tillægges selvstændige partsbeføjelser før det fyldte 18. år på samme vis som det allerede kendes fra efterværnsbestemmelsen. Afgørelsen bør naturligvis først have retsvirkning fra den dato, hvor den unge fylder 18 år.

Derudover bør reglerne om klageadgang tydeliggøres, så der ikke er tvivl om, hvem der har klageadgang (den unge og/eller forældrene), hvis kommunen træffer afgørelse om et botilbud og anden relevant hjælp, inden den unge er fyldt 18 år. Det bør også tydeliggøres, at forældremyndighedsindehaver kan træde i den unges sted, hvis den unge vurderes at skulle indstilles til et værgemål umiddelbart i forbindelse med, at den unge fylder 18 år.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Dato: 25. juni 2020

Sags ID: SAG-2020-03106
Dok. ID: 2935309

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

29. juni 2020

Høringsvar til forslag om ændring af lov om social service (Forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)

I Muskelsvindfonden glæder vi os derfor over den foreslåede lovændring. Vi har utallige gange været vidne til unge med muskelsvinds massive problemer ved overgangen fra barn til voksen. Vi oplever, at unge fra den ene dag til den anden blive ladt i stikken uden hjælp eller med stærkt reduceret hjælp – blot fordi de fylder 18 år og hjælpen efter børneparagrafferne stopper. En lov, der giver kommunerne pligt til at begynde sagsbehandlingen, fra de unge fylder 16 år minimerer helt sikkert det problem.

Muskelsvindfonden er også glad for det bagvedliggende politiske fokus på de udfordringer, der møder de unger, der fylder 18 år. Det er positivt, at der afsættes midler til at gennemføre en lovændring. Forslaget til lovændring er et klart skridt i den rigtige retning.

I den sammenhæng mangler dog, at den unge er sikret at beholde den hjælp, man allerede har, indtil en afgørelse efter voksenparagrafferne er på plads. Samt at man har haft mulighed for at afprøve den i Ankestyrelsen. Vi oplever, at Ankestyrelsen i dag slet ikke vil forholde sig til de unges hjælp efter voksenparagrafferne før den unge er fyldt 18 år. Den unge kan altså stå i en situation, hvor den eksisterende hjælp forsvinder og hvor den nytilkendte hjælp efter voksenparagrafferne er så utilstrækkelig, at det reelt sætter den unges liv i stå. Og først på det tidspunkt er det muligt at få efterprøvet afgørelsen. Det er klart uhensigtsmæssigt og i strid med de positive intentioner, vi kan se i dette lovforslag, hvor vi i bemærkningerne jo blandt andet kan læse, at formålet er: "at den unge ikke står med et udækket hjælpebehov, når den pågældende fylder 18 år."

Muskelsvindfonden anbefaler derfor, at man sikrer effekten af dette gode lovforslag ved at give den unge ret til at beholde hjælpen efter børneparagrafferne, indtil man har fået en bevilling efter voksenparagrafferne, som det har været muligt at afprøve i Ankestyrelsen. Altså en slags opsættende virkning, så man ikke risikerer at få sat sit liv i stå, når man fylder 18 år. Og man heller ikke behøver at gå med frygten for at det sker. Der er i forvejen rigeligt at tænke på for unge mennesker i den alder.

Det kunne eksempelvis gøres ved at lave følgende tilføjelse til den ny § 19 a. Stk. 3. "Forberedelsen af overgangen, jf. stk. 1 og 2, skal være afsluttet, således at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om den fremtidige hjælp og støtte, og afgørelserne efter voksenparagrafferne kan nå at blive afprøvet i Ankestyrelsen, således at hjælpen kan iværksættes umiddelbart efter den unge er fyldt 18 år.«

På vegne af Muskelsvindfonden
Thomas Krog
Teamchef Handicappolitisk afdeling

Kontakt:
Sofie Thal Fisker
son@sl.dk
Dok.nr.
5648652
Sagsnr.
2018-SLCP-00681

29-06-2020

Høringsvar vedr. lovforslag om forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med handicap

Socialpædagogernes vil hermed gerne afgive høringssvar til forslaget om nye regler om forberedelse af overgangen til voksenlivet for unge med varig og betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, mv.

Socialpædagogerne bakker op om de foreslåede lovændringer, idet vi særligt lægger vægt på formålet om at sikre unge med handicap en mere helhedsorientering overgang til voksenlivet. Vi finder det også positivt, at lovforslaget understreger behovet for at forberede overgangen i tæt dialog med den unge og dennes forældre.

Når overgangen til voksenlivet skal være helhedsorienteret og tværgående, er det afgørende, at den relevante faglige viden om den unge og den unges problemstillinger bliver inddraget. Dette fremgår også af lovforslaget specielle bemærkninger, men Socialpædagogerne foreslår, at det skrives ind i selve lovteksten, at forberedelsen i relevant omfang skal inddrage faglig specialviden og socialpædagogiske kompetencer.

Derudover mener Socialpædagogerne, at der er behov for i højere grad at sikre, at overgangene bliver håndholdte og konkret tilpasset og tilrettelagt ud fra den enkeltes behov. Her vil der meget ofte være behov for meget fleksible og skånsomme ud- og indslusningsforløb. Det er Socialpædagogernes vurdering, at dette ikke i tilstrækkeligt omfang sker i dag og heller ikke vil blive sikret med de foreslåede lovændringer. Socialpædagogerne opfordrer derfor til, at der også fremadrettet fra centralt hold vil blive arbejdet ambitiøst med at sikre økonomiske og lovgivningsmæssige rammer, der understøtter udvikling og livskvalitet for den enkelte.

Med venlig hilsen

Marie Sonne
Forbunds næstformand

Vejle 2. juli 2020

ULF høringssvar til lovforslag ”Lov om ændring af lov om social service”.

ULF har følgende bemærkninger til lovforslaget.

Første § 19 a stk. 2, hvor der er listet 6 forskellige forhold op, som skal indgå i kommunalbestyrelsens overvejelser i overgangen fra ung til voksen. ULF finder alle punkterne er relevante, men vil gerne have, at det bliver en prioriteret liste, hvor behovet for støtte/hjælp bliver vurderet som nr.1. Det skyldes, at ULFs erfaring er, at det er centralt for de andre punkter, og derfor vil det være mest meningsfyldt for både den enkelte med en funktionsnedsættelse og for kommunalbestyrelsen, at man tidligt i arbejde finder det rette behov.

Det næste punkt ULF har en kommentar til er dette ”(..) Bestemmelsen giver ret til døgnophold i en plejefamilie efter det fyldte 18. år for unge i alderen 18 til 22 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når det må anses at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge eller dennes værge er indforstået hermed.”

Her ønsker ULF, at der så vidt det er muligt bliver lagt vægt på, hvad den enkelte unge ønsker. Det vil være med til at sikre, at den enkelte så vidt det kan lade sig gøre, bestemmer over eget liv. Det vil være med til at sikre en større accept af døgnopholdet, end hvis den enkelte slet ikke bliver inddraget.

Venlig hilsen
ULF